

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

říjen, listopad 2021

Slovo pana starosty ...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u podzimního vydání Velkoborských novin. „*Když na dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy to oznamuje.*“ Toť pranostika, která se vztahuje na druhý listopadový den. V současné době listnaté stromy stahují mizu do kořenů, tím pádem listy odumírají a krásně se barví. Listnaté lesy ohromují svou četnou barevností, až se tou nádherou tají dech. Zemědělci, ovocnáři a zahrádkáři sklízají vše, o co se od jara starali. Vše nelze najednou zkonsumovat, a tak se zavařuje, moštuje, suší, zamrazuje, pálí nebo uskladňuje na pozdější období.

Poslední sobotu v srpnu opět proběhlo tradiční rozloučení s prázdninami na myslivecké chatě. Počasí se vydařilo, tak přišlo hodně dětí, kteří si celé odpoledne úžasně užili. Velkým překvapením pro návštěvníky bylo vystoupení „*poupat*“ se spartakiádním cvičením, které mělo velký ohlas a muselo se několikrát opakovat.

V pátek 10. září proběhl v kostele sv. Jana Křtitele ve Velkém Boru koncert houslisty Václava Hudečka za klavírního doprovodu Lukáše Klánského. Neobyčejný zážitek měli všichni návštěvníci. Také pěvecký sbor Velkobor si zazpíval v doprovodu houslového mistra, což byl zážitek na celý život.

V sobotu 11. září proběhly oslavy 130 let od založení SDH Velký Bor. Hodně sborů přijelo s prapory. Oslavy měly důstojný průběh a zakončeny byly přátelským posezením v sále kulturního domu.

V říjnu proběhlo vyhodnocení 16. ročníku soutěže „*Křesadlo*“, což je „*cena pro obyčejné lidi, kteří*

dělají neobyčejné věci.“ Jednu z cen získal také pan Václav Drha, který již 17 let pravidelně pořádá výstavy na různá témata ve výstavních prostorách obecního úřadu. K ocenění, které převzal v Depu Plzeň, srdečně gratulujeme.

Koncem října byla opravena část vodovodu, na kterou nám přispěl Plzeňský kraj částkou 400 tisíc korun. Veškerá šoupata a hydranty byly dávno za hranicí životnosti a nefunkční. Po realizaci této akce je již možné zastavit vodu jen v částech obce, kde se vyskytne porucha. Stále ovšem zůstávají stará přípojková šoupata.

Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu proběhne v sobotu **6. listopadu. Velký Bor 9-10 hodin, Jetenovice 10-11 hodin a Slivonice 11:30-12 hodin.** Odpad přivezte na určená místa v čase svozu, ať nevzniká na obecních prostranstvích nepořádek.

V sobotu **6. listopadu** se uskuteční lampiónový průvod. Sraz účastníků na návsi před obecním úřadem v 17 hodin. Následovat bude cesta na mysliveckou chatu, kde budou pro děti připraveny různé hry a odměny. Buřty s sebou.

V prostorách obecního úřadu pravidelně probíhá fitness cvičení *Run-Dance*. Pokud máte zájem o zvýšení fyzické kondice a hubnutí, můžete se ještě přihlásit.

V neděli **28. listopadu** od 17 hodin se ve Velkém Boru uskuteční rozsvícení vánočního stromku.

Díky všem za pomoc při přípravách a zajišťování různých akcí a úklidu obcí. Nic se přeci neudělá samo. Užívejte si života a nezávidíte si, vždyť ze závisti vznikají nenávisti a všechno zlo. A věřte, že přátelé jsou lék na všechno.

oslavenci v říjnu

60 let	Rašková Zdeňka	Velký Bor
65 let	Jiříček Václav	Velký Bor
65 let	Hata Josef	Jetenovice
81 let	Černý Miroslav	Slivonice

**Oslavencům přejeme
hodně štěstí a zdraví.**

oslavenci v listopadu

80 let	Brůžková Anna	Velký Bor
80 let	Novák František	Velký Bor
81 let	Smítková Marie	Velký Bor
84 let	Sládková Božena	Velký Bor
86 let	Frantlová Vlasta	Velký Bor
86 let	Zábranská Marie	Velký Bor
65 let	Šrámek Karel	Slivonice

oslavenci v prosinci

70 let	Urban Josef	Velký Bor
70 let	Piherová Blažena	Jetenovice
84 let	Lávičková Julie	Jetenovice
65 let	Jíšová Věra	Slivonice
89 let	Klecanová Josefa	Slivonice

Volby 8.- 9. 10. 2021**Jak dopadly volby u nás?**

ANO	30,82%
Pir.+STAN	15,75%
ČSSD	15,75%
Spolu	13,69%
SPD	7,53%
Přísaha	5,13%
TSS	4,45%
KSČM	2,73%
Volný blok	2,39%

Jak dopadly volby v celé ČR?

Spolu	27,79%
ANO	27,12%
Pir.+STAN	15,62%
SPD	9,56%
Přísaha	4,68%
ČSSD	4,65%
KSČM	3,60%
TSS	2,76%
Volný blok	1,33%

Dětský den 28. 8. 2021

Velký Bor

Zamyšlení P. Stanislava Bušty ...

A tak jsme volili

a jak jsme zvolili, to ukáže čas. Psát o současnosti je téma ožehavé, to, jak bude, je tak jaksi neznámé, a tak pak už jen zbývá psát o tom, co bylo, o tom, co kdo prožil, o tom, co kdo zažil, co poznal pokud to píše po pravdě, tak by s tím neměl tak nějak narazit.

Když jsem ve středu 20. 10. t. r. otevřel internetovou poštu, tak tam bylo kromě jiného také oznámení že: „Uzávěrka Velkoborských novin bude již tento pátek 22. října. Díky za články. Redakční rada.“ Nepíši nic dopředu, psaní není má zvláštní záliba, ale když jsem vyzván, byť i tak jaksi obecně spolu s ostatními, tak se přece jenom něco napsat snažím. Je to tak nějak, jak jsem slyšel v jednom pořadu v televizi, jak tam byla řeč o rozmluvě otce s dcerou a ta se ho ptá: „Tati, co mám dělat, aby se mi chtělo, když se mi nechce?“ Tak dostala radu: „Řekni si, že musíš, a máš problém vyřešený.“ Tak by asi odpověděl mnohý z těch, jak se říká, dříve narozených. A mohu to při svých 72 letech věku jen potvrdit. Mě se v dětství rodiče neptali, jestli se mi chce, anebo nechce, prostě jsem musel, třeba jít na pole něco dělat. Prostě byla práce a na venkově bylo vždy „co dělat“. Jak mi vyprávěla jedna stará paní, že když přišla ze školy, tak nikoho doma nezajímalo, co bylo ve škole, nikdo jí neříkal: Už jsi se učila? A nebo: Jdi se učit! Ani nápad. Buď to slyšela ústně a nebo měla na stole napsaný vzkaz: Udělej to, či ono, nebo na pole tam a tam. To říkala i moje maminka při vzpomínkách na svá školní léta. A nebo jak vzpomínala jiná stará paní na své dětství: Když přišla domů ze školy a vyndala si učení, tak slyšela: Ty nemáš co dělat? To a to je třeba udělat, tak jdi, práce nepočká, učení, to počká. A tak na učení či na úkoly nezbyl čas ani sil. A do školy chodila se strachem, když co se měla naučit, neuměla, a domácí úkoly, které mít měla, neměla.

To dnešní děti to mají vesměs úplně jiné: Jejich školní prospěch je mnohdy ze strany rodičů na prvním místě jejich zájmu a kolikrát naopak slyší výzvy: Jdi se učit! anebo zjišťovací otázku, zda se jejich žáček už učil. Je to tak. Časy se mění, doba je jiná.

Ale to jsem jaksi odbočil někam jinam, než jsem chtěl. Takže mám něco napsat do dalšího čísla našich novin. Neříkám, že se mi zrovna nějak moc chce, a tak použiji tu shora uvedenou radu: Co dělat, aby se mi chtělo, když se mi nechce, že si mám říci „musíš“. A tak když musím, tak musím, tak s chutí do toho, aby do uzávěrky bylo hotovo.

A tak když je třeba něco napsat, tak o čem? O volbách a jejich výsledcích jistě ne! To přenechám povolanějším. O situaci u nás či ve světě? K tomu se také necítím povolaný. O těch všelijakých znepokojivých skutečnostech ve světě, ať politických, ekonomických, ekologických, klimatologických, o těch různých živelných pohromách a katastrofách či

virových nákazách, tak to bych čtenáře asi moc nepotěšil. Tak o čem se písemně zmínit? Když nevím, podívám se z okna! A výhled mám velice pěkný, takže vidím: kostel, v noci i pěkně nasvícený, zvláště teď, když je pěkně nabílený, k němu hezky ladí „nová“ hřbitovní zeď, dále pak přímo naproti kampelička, kaplička, Konzum, vedle fary Velkoborská hospoda, i tu z okna vidím, když se trochu vykloním. A sousedím s ní garáží.

Ve čtvrtek jezdím na mši svatou do Chanovic. Když jsem tentokrát přijel (21. 10. nějak po šesté) a vystoupil z auta a třídil věci na zadním sedadle: co tam nechám a co vezmu s sebou, vidím, že někdo přechází silnici a míří ke mně. Byl to pan Jiříček. Nesl mi „parte“ oznámení o úmrtí jeho tatínka pana Václava Jiříčka z Velkého Boru a prosil mne, zda bych je nedal do skřínky u kostela. A tak jsme tak povídali a vzpomínali, znal jsem jeho maminku i tatínka (bylo to letos 1. září už 30 let, co jsem do Velkého Boru přišel a lidi tu potkával, poznával, s nimi se seznamoval. U Jiříčků (v „Uličce“) jsem byl i na návštěvě, a pamatuji si, že jsem tam viděl něco dost z tzv. chodské keramiky, bílé i černé, to je malování na bílém, či černém podkladě různé ty krásné květinové, rostlinné, či ornamentální motivy. To mě zaujalo, poněvadž jsem, coby bohoslovec, byl na Chodsku na praxi, a to v Mrákově u Domažlic. A tak mě pan Jiříček zval, abych se přišel podívat, že sbírá různé věci a má co ukázat, že by mě to jistě zajímalo. A tak jsem ho pochválil, že je to dobré, záslužné a potřebné uchovat aspoň něco z minulých časů, abychom si uvědomili my současní, že „to“ s námi nazačalo a s námi „to“ neskončí – že jsme něco po těch našich předcích převzali, máme to uchovat a zase „tém“ po nás to předat. Jistě, že všechno se uchovat nedá, a tak aspoň něco, co se uchovat dá, jako svědectví o minulých časech.

Při našem rozhovoru jsem pohlédl na Konzum, a tak jsem i uvědomil a řekl, že to tu také jinak kdysi vypadalo. Viděl jsem fotku z konce 2. světové války, jak Velkoborští vítali první americký tank na silnici před kapličkou pod lípou. To tam Konzum ještě nebyl, ale stálo tam obytné stavení a jak jsem se dozvěděl od pana Jiříčka, že tam bydleli Kubů, a že paní Kubů byla učitelka, a že tam k nim chodil také něco pomáhat, a že od ní dostal na památku pěkné těžítko, i které má v té své obsáhlé sbírce pamětihodností.

A tak jsem si tak uvědomil, jak se jen to místo, co obsáhnu pohledem z oken fary, měnilo, a co jen za těch třicet let, co tu ve Velkém Boru jsem, se změnilo. Mohl bych psát, jakými změnami prošel kostel, hřbitovní zeď, „Hrad“, místo, co stávalo stavení „Kubů“. A bylo by hned o čem psát. Jistě by nebylo na škodu, kdyby se i v našich novinách čas od času objevilo něco z obecní či farní kroniky. Abychom si i poznáním minulosti připomněli, v jakém místě žijeme a komu za co vděčíme. Nic se neudělá samo, někdo to musí udělat

pokračování na další str.

a někdo musí rozhodnout, zda to bude tak, či jinak.

Závěrem bych tentokrát zmínil něco málo o kapliče, jak se říkalo a už se zase může říkat „*Pod lípou*“. Když jsem přišel v září před těmi třiceti lety, kaplička měla tmavé dřevěné dveře, v horní části tři malá prosklená okénka. Tím pádem do kapličky nebylo samozřejmě vidět. Pravda, dveře byly zavřeny, ne zamčeny, takže se kdokoliv mohl do kapličky podívat, co je v ní. Pod skleněným poklopem bylo sousoší, tzv. Piety – Panna Maria má na klíně svého mrtvého syna Ježíše po snění z kříže. Bylo to v tmavém provedení. I když je Panna Maria Bolestná mojí patronkou (svátek je 15. září, to je den, kdy slavím své narozeniny), tak přiznám, že se mi to provedení moc nelíbilo – a po čase z kapličky zmizelo (někdo ho prostě vzal, přesněji ukradl). A tak jsem sháněl do kapličky nějakou jinou sošku. Dostal jsem náhodou nějak v té době od jedné známé tam od nás při návštěvě u ní, sádrovou sochu Panny Marie Lurdké. Tak jsme ji nechal zrestaurovat a do kapličky dal. A aby jí v uzavřené kapliče nebylo smutno, chtěl jsem, aby se mohla dívat na ty, kdo chodí kolem a ti, kdo chodí kolem, viděli ji. Bylo třeba pořídit nové „*průhledné*“

dveře. Ty staré tmavé nebyly již v dobrém stavu a tak jsem pořízení nových dojednal s tehdejší starostou panem Augustinem, a že je zhotoví jetenovický kovář pan Josef Ouředník. Tak jsem se za ním vydal s návrhem podoby dveří, jak bych si to představoval. Pan kovář Ouředník řekl, že kované dveře udělá, ale že mu musím dát návrh nových dveří, ne nějaký jen náčrtek, ale nákres ve skutečné velikosti. A tak on „*vzal dveřím míru*“ na desku sololitu namloval vnější obrys dveří a do toho jsem měl zakreslit svou představu – a tak jsem svou představu dával pracně na tu desku do toho obrysu. Základem byl kříž – symbol víry, pak srdce – symbol lásky, a kotva – symbol naděje. Nejsem žádný umělec, a tak jsem na nakreslení oblých tvarů, používal nádoby, co bylo v kuchyni, kde jsem na podlaze obrazce na desce tvořil. Takže ty oblé linky vděčí za svůj tvar talířům, hrncům a poklicím. No a nahoře dveří byl monogram Panny Marie – zdobné písmeno M. S tím bylo dost práce. Nakonec se podařilo, pan Ouředník ukoval, potom ještě povrchová úprava. A kaplička má nové dveře.

Stanislav Bušta

SDH Velký Bor

Září bylo ve znamení oslav výročí 130 let založení sboru. Počasí nám přálo a účast hasičských sborů byla hojná. Děkujeme i vedení okresního sdružení Klatovy, že přijali naše pozvání a oslav se zúčastnili. Akce byla zahájena v nově opravené hasičské zbrojnici, kde byla možnost si ji prohlédnout. K vidění také byla malá výstava o činnosti sboru. Ve 13:30 následoval pochod, který směřoval k pomníku na návsi, kde došlo k položení věnce. Na samotné návsi proběhla celá ceremonie. Proběhly zde proslovy, udělení vyznamenání sboru a následně pan farář požehnal stuhám. K vidění byla výstava, která probíhala ve výstavní síni U Trčků. Děkujeme p. Drhovi, že jí věnoval tolik času. Zbytek oslav probíhal v kulturním domě, kde k tanci

a poslechu hrála kapela Skalanka. Oslavy proběhly ve velmi klidném a přátelském duchu a doufám, že se zde všem zúčastněným líbilo.

Starostka Radmila Štípková

Knihovna Velký Bor

Po pečlivé úvaze jsme s vedením obce usoudili, že letošní ročník Noci s Andersenem vynecháme a budeme se na něj těšit příští rok.

Provoz obecní knihovny se mění od října: každé úterý od 17 h do 18 h.

Marie Hírmanová

SDH JETENOVICE

Milí spoluobčané, chtěl bych vám přiblížit akce uskutečněné od posledního vydání novin.

4. září od 14:00 proběhl dětský den plný zábavy a dobrodružství. Největší úspěch měla lanovka, kvůli které děkuji hlavně Zdendovi Hnojskému za zapůjčení traktoru s navijákem. Ve večerních hodinách se uskutečnilo grilování pro hasiče. Všem, kdo se podíleli na přípravě, moc děkuji.

11. září se naši členové výboru zúčastnili s praporem oslav 130 let od založení sboru dobrovolných hasičů ve Velkém Boru.

V následujících týdnech proběhne podzimní úklid naší obce (datum bude upřesněno).

Co nás čeká v následujícím období:

- 5. 11. 2021 – lampionový průvod (17:00)
- 6. 11. 2021 – svoz velkoobjemového odpadu (10 – 11:00)
- 12. 11. 2021 – členská schůze (19:00)
- 17. 11. 2021 – výlov rybníka (9:00)
- 28. 11. 2021 – rozsvícení vánočního stroměčku (17:00)
- 3. 12. 2021 – výroční schůze (19:00)

Petr Makovec

Nevíte, čím potěšit své blízké k Vánocům?

Poukaz na focení je ideální dárek

volné svatební termíny pro rok 2022

tel.: 602 712 254

Facebook: Annie Vetyskova photo

www.annavetyskova.com

Sbor Velkobor

Podzim je období spojené na venkově s mnoha pracovními aktivitami připravujícími dům i zahradu na přicházející zimu. Pro nás znamená pilné zkoušení na nadcházející advent a dobu vánoční. Už tradičně nás čeká devět vánočních vystoupení a rozsvěcení stromečků a doufáme, že nám to letos nepřekazí ani stoupající počet pozitivně testovaných covidů.

Na posledním koncertě se sešlo úctyhodných cca 150 posluchačů a díky našim sponzorům si mohli naživo vychutnat s velkým citem provedené vystoupení našeho houslového virtuosa pana Václava Hudečka a jeho kolegy klavíristy Lukáše Klánského. Myslím, že to po dlouhé

odmlce bylo to nejlepší, co jsme mohli na Boru slyšet, a slibujeme, že v koncertech budeme pokračovat snad už příští rok v máji.

V současné době má náš sbor téměř dvacet členů věkově velmi různorodých, a to je velmi dobrý základ pro další činnost sboru. A tak nás určitě uslyšíte na počátku adventu u stromečku na Boru i ve Svěradicích, na koncertech **11. 12. v Rabí a Čimicích, 12. 12. v Písku při tamních adventních trzích, 17. 12. v DPS Horažďovice a v Olšanech, 18. 12. v Bezděkově a 22. 12. v Záboří.** Poslední a nejdůležitější vánoční koncert bude samozřejmě na **Velkém Boru 28. 12.** a kromě zpěvu našeho sboru bude obsahovat i dvě překvapení :-).

Marie Hlůžková

Vzpomínky Stanislava Trčky

Jáchymov

Krátce po revoluci přijel na Bor pán ze Strakonice. Matka tam před válkou učila, Bor byl součástí strakonického okresu, tak většina učitelů pocházejících z Velkého Boru na Strakonicku začínala. Matka tam zažila i začátek okupace, příjezd německé armády a byla svědkem, jak Němci na místě zastřelili dva občany, kteří na sobě dávali znát nevoli.

Pán vyprávěl, že když se po válce ženil, byl si u Trčků pro maso na svatbu. Měl syna narozeného snad ve stejném roce jako já a vyprávěl svůj příběh. Byl činný ve skautu, v padesátých letech proces a lágr v Jáchymově práce v uranových dolech. Fáral na dole Svornost, kde jsem v roce 1977 fáral i já, ale ne jako mukl, ale jako zkušební technik na řídicí systém Diamo KŘS na čerpací stanici, která dodávala radioaktivní vodu do lázní Jáchymov. V té době už se v téhle šachtě dávno netěžilo a pracovník dolu, který nás doprovázel, nám o historii šachty vyprávěl, ukazoval horní patra s ručně tesanými chodbami. Další pamětník, který o téhle šachtě vyprávěl, byl pán ze Strakonice, jehož jméno už jsem zapomněl. U nás na dvoře a o 13 let později.

V jakých šílených podmínkách tam museli pracovat. Když vyfárali, zpoceni, bez převlečení rovnou do koridoru, který měl pletivo i na stropě a kde bylo kolikrát tolik sněhu, že museli lézt po čtyřech. Ve fáracích plných radiace až na barák v lágru, na umytí ešus vody. Vyprávěl, že tam fárali i němečtí zajatci, někteří i letci, a samozřejmě českoslovenští piloti RAF, kteří se po únoru 48 stali z válečných hrdinů nepřáteli republiky. Dokonce se dva piloti – český a německý poznali podle nápisů a obrázků na letadlech, že měli spolu vzdušný souboj v bitvě o Anglii. Němečtí zajatci byli paradoxně propuštěni daleko dříve než čeští letci. Když umřel Stalin, dostal každý mukl po vyfáráni hned po výstupu z klece facku. Teprve později se dozvěděli, proč. Pak také pán vyprávěl, jaké to bylo, když do tábora začali přicházet členové KSČ odsouzení v komunistických bratrovražedných procesech. Hele to je Eda Goldstúker, co řekl v OSN, že ČSR nemá politické vězně. Hned deka a nakládačka.

Pán stál u nás na dvoře, vyprávěl, usmíval se i cigaretu si zapálil. Naprosto v pohodě, vyrovnaný. Opravdový skaut. Junák.

Stanislav Trčka

Aby žily šťastně až na věky...

Když jsem byla malá, knížky a pohádky pro mě byly zázračné živé bytosti, které mě na svých papírových křídlech mohly donést až na druhý konec zeměkoule, nebo do krajin za sedmi horami a sedmi lesy. Tohle lákadlo mě vlastně nepustilo celý život. Není to úžasné? Zahloubat se do nitra a naslouchat tam hlasům moudrých předků? Nechápu nikoho, kdo říká, že pohádky jsou jen pro děti, protože my dospělí je často potřebujeme mnohem víc, než ony. Kolik jen znám lidí, kteří by potřebovali ujistit, že to dobře dopadne a kouzlo se může zlomit, že vyjdou z černého lesa a budou silnější než dřív...

Mnoho a mnoho let pro mě pohádkový svět byl věc útěchy a útěku od...(školy, problémů ve vztazích, náročnosti světa.) Počátkem mého působení v pedagogice, jsem objevila úžasný edukační potenciál. S pohádkou se dá dětem vysvětlit skoro cokoli. Tehdy jsem začala pohádky i sama psát a vznikly počátky mojí dnešní tvorby pro děti. Bylo to jako kouzlo. Vidiš, Honzíčku? Mlsat se nesmí, jinak to s tebou dopadne jako s medvědem, kterého bolelo břicho a vypadaly mu zuby...

Léty jsem ale dospěla k mnoha dalším zajímavých myšlenkám. Jakto, že se poselství pohádek tak důvěrně shodují s výsledkem bolestných životních zkušeností, kterými si musíme projít? To, co považujeme za největší klišé, najednou pochopíme jako pravdivé! Je v tom mnohem víc než povrchní zábava. Kam až sahají kořeny pohádek? Co v sobě nesou zakódované v symbolických vzorcích? Panečku... otevřel se přede mnou vhled filosofie, psychologie a kulturní historie. A do toho vlastní mateřství.

Co jsem se naučila o pohádkách? Že je to obrovský, nedozírný a naprosto bezpečný svět, ve kterém mohou děti bádát, experimentovat, objevovat a prožívat, stranou očí všech. Dokonce to zvládnou sami a bez pomoci, pokud pomineme naši skromnou roli vypravěče. Nemusí být ponížení tím, že něčemu nerozumí, že si neví rady s vlastními prožitky. Víte, co je vlastně dětství? Trenažer. Zkouškové pole pro všechno, co budou děti potřebovat. Sociální schopnosti, poznatky, ale také třeba jak se pěkně od plíc pohádat (což umí trénovat v těch nejpríhodnějších okamžicích), jak se vyznat sám v sobě a jak chápat svět.

Pohádky jsou přesně takový pokusný svět, kde mají děti všechno dostupné, zjednodušené a naservírované ve vzrušujícím kabátku. Jako bonus navíc neustále zajišťuje vědomí, že vše dobře dopadne a zlo bude potrestáno. Prostě dokonalé. I kdybychom se sebevíc snažili, takový úžasný svět bychom jim jako rodiče, ani jako generace nemohli vytvořit. Je to důmyslný svět přelévající se tisíce let z jedné generace na druhou, živý a měnící se podle doby. Nechte děti snít a sněte s nimi. Pohádky jsou totiž ten

Kongres: Dětská kniha 22.-24.11.

"Knihy jsou nádobami ducha"

Pohádky/jazykový rozvoj/ Digitální hygiena/Cizojazyčné knihy/Emoční rozvoj

nejlaskavější průvodce a lék na duši. Pokud je dokonale pochopíme, můžeme žít šťastně až na věky.

Pokud vás zajímají roviny a potenciál dětské knihy, přidejte se k prvnímu online kongresu, kde vystoupí osm úžasných hostů na téma jazykového a emočního rozvoje, pohádek v tradicích, archetypy hrdinů, cizojazyčné knihy, digitální hygiena a nové trendy v literatuře pro děti.

www.pohadkovalida.cz/kongres

Trpasličí bál

Za šerého svitu svíci
Tančí spolu trpaslíci
Za pařezem zrovna dnes
Mají svůj výroční ples
Trpaslice parádnice
Oblékly se do suknice
Trpaslíci do košile
Poskakují rozpustile
Pohvizdují na trávu
Mají z toho zábavu
K tomu buší na pařezy
A mlsají bezé řezy
Ještě že ten jejich ples,
Je zas za rok, hučí les.

MOJE TŘETÍ CAMINO ANEB POUŤ DO FÁTIMY

Po zdařeném putování do Santiaga de Compostela a při putování po Moravskoslezské poutní cestě se objevila myšlenka, že by na řadu mohla přijít další z poutních cest. Petra a já, dvě poutnice, jsme si na vlastní kůži ověřily, že cesta je cíl a putování s krosnou na zádech po šipkách, které nás zavedou do jednoho z krásných cílů, k nám prostě patří. A tak přišly na řadu rozhovory o tom, kudy povedou naše další kroky. Spíše to bylo ověřování dostupných informací, protože cíl cesty byl tak trochu předem znám. Tím cílem byla Fátima v Portugalsku. Město zázraků a ticha.

Putování je krásné, současná doba je však ovlivněna epidemiologickou situací, proto bylo nutné promyslet i tyto záležitosti. Nejprve přišly na řadu letenky do místa startu – do Lisabonu. S přípravami moc velké starosti nebyly, protože potřebné vybavení již máme. Spíše jsme s Petrou plánovaly možnosti ubytování, protože aktuální situace podle dostupných informací nebyla příliš příznivá. Ale opak byl pravdou. Lidé dodržují daná opatření, žijí přítomností a ne strachem.

Po klidném letu do Lisabonu jsme se z letiště vydaly spíše intuitivně takovým směrem, který nás odvedl rychle z města a od lidí. Intuice byla správná. Za krátkou dobu jsme objevily modrou šipku (do Santiaga byla žlutá), která nám po celou cestu udávala směr do Fátimy, a patník s počtem kilometrů do cíle. Tyto patníky jsme rovněž potkávaly v průběhu putování a měly jsme vždy radost z toho, jak kilometry celkem dobře ubývají. První noc se nám nepodařilo sehnat ubytování, a tak se splnil náš záměr, který jsme měly již v předchozích cestách, a to spát „pod širákem“. A zjistily jsme, že něco jiného je o záměru mluvit a něco jiného je záměr uskutečnit. Po přirozených obavách přišla příjemná noc v přírodě, kdy jsme s Pétou konstatovaly, že spaní pod letní oblohou je obohacující, uvolňené a plné zvuků a postřehů, které v běžném životě nezaznamenáváme. A nebyly jsme tak úplně samy. Spacíky jsme rozprostřely v koridoru letadel, která nad námi létala docela nízko, takže takové malé kino bylo zajištěno.

Cesta bez problémů pokračovala, vedla několika městy s krásnou starobyklou architekturou, ale také přírodou s nádhernými výhledy. Také jsme poznávaly portugalský venkov, kde bylo patrné zejména v horských oblastech, že živobytí museli lidé přizpůsobovat jak poloze, tak teplému a suchému klimatu.

Pro nocleh jsme využívaly ubytování, která byla různě stylová, a hlavně nepřeplněná dalšími poutníky. Zajímavě působil nocleh ve vesničce, kde byl v centru obchod, kostel, hospoda a ubytování pro poutníky s perfektním zázemím. Jmenované hospůdky byly po cestě v téměř každé vesničce. Při příjemném posezení

a občerstvení – hlavně studenými nápoji, jsme ještě často obdržely rady místních usedlíků, kteří v některých případech pomohli v naší další cestě radou či nasměrováním pro další možnost noclehu. Vůbec se po cestě objevovali lidé, kteří nám popřáli šťastnou cestu, zeptali se, zda nepotřebujeme vodu či podali bonbóny pro osvěžení včetně obrázku s tematikou našeho poutního záměru.

A tak jsme se přibližovaly k portugalské Fátimě. K největšímu místu zázraků. Je to místo zázraků, podobně jako ve francouzských Lurdech nebo v polské Čenstochové. Kdysi tady mezi strmými křovinatými kopci nebylo nic, jen pastviny. 13. května 1917, se tady třem pasáčkům zjevila Panna Maria a udělala z tohoto portugalského místa jedno z nejposvátnějších poutních míst katolické víry.

Fátima je opravdu zvláštní místo. Od doby, kdy se tady třem dětem zjevila Panna Marie, přichází do Fátimy ročně velké množství lidí prosit o zázrak. Od Fátimy nic jiného, než zázrak nečekejte! Na první pohled obyčejné portugalské městečko v kopcích leží nedaleko dálnice, na půli cesty mezi Lisabonem a Portem. Pozorovat příchozí poutníky je samo o sobě velmi silným a nezapomenutelným zážitkem. Ročně sem přijede několik milionů lidí z celého světa. Všichni mají jasný cíl-velké prostranství s neobarokní bazilikou z roku 1953, po němž vede asi 300 metrů dlouhý chodník z mramoru, po kterém se plazí lidé po kolenou.

Je to chodník bolesti, utrpení a víry. Ale také naděje. Je to chodník proseb. A je pravdou, že na jeho konci často bývá krev. Vím, o čem mluvím. Nejdříve jsem si myslela, že to pro moje kolena není. Ale když jsme viděly s Pétou nemocné lidi, kteří se snažili s pomocí proseb o zázrak, naše rozhodnutí padlo. Ano, tento chodník jsme po kolenou také absolvovaly. Prožitek se ale nedá popsat. Je to prostě v nás. Jisté je, že to bolí, moc to bolí, po pár metrech je už úplně jedno, že je chodník z mramoru hladkého jak sklo. Každý malinký kamínek se zarývá do kůže. Po chodníku se pomalu vkleče posunují věřící a tiše přitom odříkávají prosebné či děkovné modlitby. Obraz je to více než působivý. Většinu poutníků doprovázejí při této bolestivé cestě příbuzní, kteří je podpírají, aby alespoň částečně ulevili jejich odřeným a často také zkrvaveným kolenům. Vybrali si správně. Stejně jako

pokračování na další str.

my. Jsme v snad největším místě zázraků, které na světě existuje.

Srdcem Fátimy je náměstí s novobaročnou bazilikou a křížovou cestou. Kaple zjevení a prostranství velikosti 150 000 metrů čtverečních pojme až milion lidí. Náměstí je dvojnásobně větší než římské Náměstí sv. Petra. Než jsme vkročily do tohoto prostranství, neunikly nám cedule se všemi možnými zákazy, které nám připomněly, že Fátima je místem ticha. Nesmí se zde křičet, jezdit na kolečkových bruslích, běhat, vlastně se můžeme jen procházet a vstřebávat atmosféru poutního místa. Ve zdejší kapli i bazilice se denně slouží až dvacet bohoslužeb – většina v portugalské, některé v angličtině, polštině, ale není problém zařídit třeba i češtinu. Organizace nemá chybu, přehled bohoslužeb najdou příchozí na velikém displeji přímo na bazilice. Celé město dnes funguje v první řadě pro poutníky, a tak není divu, že tady najdete doslova na každém rohu obchod se suvenýry nebo že všechny místní hotely nesou jména svatých. Vedle Kaple zjevení Panny Marie a ohromné baziliky byl postaven další kostel, který pojme neuvěřitelných 9 tisíc sedících návštěvníků! V kapli i v kostele jsme se zúčastnily mše sice v polštině a v portugalské, ale zážitek to byl. Stejně tak v místech pod monumentálním „náměstím“, kde v menších modlitebnách probíhaly mše v různých jazycích v tradičním podání.

Co nás, české poutníky překvapilo, byla dostupnost informací v českém jazyce. V informačním centru hbitě zjistili, z jaké jsme země a nečekaně se zeptali, zda nechceme informace přímo v češtině. Trochu nás to překvapilo, ale potom jsme si uvědomily, že jsme ve Fátimě, křížovate všech národů, kde se snaží každému maximálně vyhovět.

Při procházení Fátimou si člověk připadá tak trochu jako ve snu. Jde bez cíle místy, na kterých se zastavil čas. Fátimské zázraky se hluboce vryly do myšlení lidí. Co k Fátimě dodat? I když jsme do Fátimy zavítaly jako poutnice, nemohly jsme se ubránit zvláštnímu pocitu, které toto místo vzbuzuje. Hořící svíce, tiché pohledy lidí a monumentální stavby tak dokreslují fakt, že Fátima svoji slávu neztratí.

Ve Fátimě jsme s Pétou zjistily, že jsme asi 40 km od oceánu a řekly jsme si, že si nemůžeme nechat ujít návštěvu portugalského letoviska Nazaré. Tady jsme už nešly po svých, ale využily jsme služeb portugalské hromadné dopravy. Tento nápad stál opravdu za to. Dva dny jsme si užily na pobřeží bouřlivého Atlantiku s odpočinkem na pláži, ale rovněž s výstupem na útesy, které poskytovaly nádherné pohledy na oceán a další pláže, které využívali zejména surfaři.

Potom jsme již zamířily zpět do Lisabonu, kde čekalo letadlo, které nás dopravilo do Prahy. A tak jsme ukončily naše další camino. Krásné, klidné, náročné, ale plné zážitků, pozitivních prožitků a potvrzující, že CESTA JE CÍL. A toto jsme si uložily do dalších dnů svého života.

Nauč mě Pane, umění malých kroků.

Antoine de Saint – Exupéry

Pane, neprosím o zázrak, ale o sílu pro všední život –
Nauč mě umění malých kroků.

Chraň mě před strachem, že bych mohl promarnit svůj život. Nedej mi to, co si přeji, ale co potřebuji.

Chraň mě před naivní vírou, že v životě musí jít vše hladce. Daruj mi strážlivé poznání, že těžkosti, neúspěchy, dokonce i pády a zklamání jsou součástí života, že díky nim rosteme a dozráváme.

Více brambor do kuchyně!

Je s podivem, jak rychle se některá potravina vžila. Takový brambor například dnes tak zevšeobecněl, že je vlastně pokládán za nejproletářtější plodinu, zatím co tomu není tak příliš dávno, co k němu lidé vzhlíželi s posvátnou úctou, neboť se jim jevil jako potravina přepychová a lahůdkářská. Vždyť dvě tři generace zpátky a ocitli bychom se v době, kdy brambor přicházel na královský dvůr a kdy jeho nepatrný květ zdobíval dokonce klopou královského kabátu. Francouzský král Ludvík XIV. totiž na důkaz toho, že to s bramborovou módou myslí doopravdy, neváhal propagovat do té doby neznámou plodinu i tímto kuriózním způsobem a dosáhl skutečně toho, že brambory nakonec v Evropě zdomácněly. Tím nechceme ovšem tvrdit, že zdomácněly pod tlakem této královské vůle.

Lid zná se sice opičit, jde-li však do tuhého, pak samozřejmě přikývne vždy jen tomu, k čemu ho nabádá především zdravý rozum. A že to bylo s lidským rozumem zcela v pořádku, je na bíledni, ježto jinak bychom si do dneška sotva věděli rady s lety, v nichž bývá země naše postižena katastrofální neúrodou. Nebýti totiž bramborů, které jsou plodinou celkem nenáročnou, neměli bychom věru čím zaplnit mezeru, vznikající nedostatkem obilnin. Ovšem nyní je situace zase poněkud jiná, neboť jsme obilím zásobení jako křečkové, ale což kdyby přece zase někdy pán bůh dopustil a situace se opět změnila?

Pak by nám nezbyvalo zase nic jiného, než živiti se ubohými travními kořínky, jak to činívali vždy naši předkové. Tím samozřejmě utrpělo i naše zdraví, ježto původcem hladových let není jen podvýživa, nýbrž i epidemie skorbutu. V obojích případech nejsou

brambory pro naše zdraví bez významu, třebaže se na první pohled zdá, že jsou potravinou celkem málo hodnotnou.

Ostatně brambory umíme připravovat už takovými různými způsoby, že otázka jejich výživnosti nakonec úplně odpadá. Máslo, slanina, sádlo, nejrůznější pomazánky, tvaroh, sýry, maso, vejce, mléko, to všechno brambory podstatně zhodnocuje nejen po stránce výživné, nýbrž i chuťové a ta také není pro lidskou výživu bez významu. Vždyť je jisté, že dobře a chutně upravené jídlo, byť by bylo sebeskromnější, jde člověku lépe k duhu než drahý, odbytý pokrm.

A že jsou brambory levné, to nám přichází také vhod, neboť tím uvolníme napětí ve svém rozpočtu, což také není k zahoezení. A proto opakujeme: více brambor i více bramborových receptů do naší kuchyně!

Takto se o bramborách psalo v časopisu Hvězda československých paní a dívek roku 1938. Pojdme se tedy podívat na recept Amálie Kožmínové, která byla spisovatelkou a etnografkou první poloviny 20. století vydávající pod pseudonymem Jiří V. Prokop (se svým mužem, se kterým se později rozvedla, měli syny Jiřího, Václava a Prokopa). Jedná se o recept na bramborový guláš, o němž autorka psala spíše jako o omáče následujícími slovy: „*Je tak dobrá, jako bychom v ní pekli kus svíčkové nebo zajíce – slanina v ní však scházeti nesmí, poněvadž tvrdí v omáče muziku.*“

Bramborový guláš podle Amálie Kožmínové

8 středně velkých brambor
50 g slaniny
2 lžíce másla
1 cibule
6 kuliček pepře
6 kuliček nového koření
1 bobkový list
1 snítka tymiánu
200 ml smetany
2 lžíce hladké mouky
Sůl

V kastrole rozpustíme máslo, přidáme nakrájenou slaninu a cibuli a krátce orestujeme. Přidáme na poloviny nebo čtvrtiny nakrájené oloupané syrové brambory, osolíme, přidáme všechno koření, zalijeme vodou a dusíme doměkka. Pak odstraníme koření a pokrm zalijeme smetanou, do které jsme rozkvedlali mouku, a chvíli povaříme.

Dobrou chuť!

Pro zajímavost, brambor či brambora je tzv. obourodé slovo, kdy mužský rod „brambor“ se pojí spíš s prostředím botanickým a označuje rostlinu: brambor hlíznatý či brambor obecný. V běžné řeči se setkáváme spíš s bramborou než s bramborem, maminky se děti častěji ptají, kolik chtějí brambor, než kolik chtějí bramborů, a brigádníci spíš byli na bramborách než na bramborech.

Od 17. října se na obecním úřadě konají přípravy k setkání u vánočního stroměčku. Děti, můžete přijít mezi nás každou neděli od 16:00 hodin.

Jaké úplňky nás čekají v následujících měsících?

Úplněk Říjen 2021 – Úplněk v Beranu
20. ŘÍJNA 2021 16:56

Beraní úplněk říjen 2021 je nabitý nadměrnou energií. Jenže nás **může zmítat i značný pocit nejistoty**. Chtěli bychom zastavit, ale nejde to. Neustále se za něčím honíme a stále nestíháme. Na jednu stranu si na tento stav stěžujeme, na druhou stranu nám **dává pocit nepostradatelnosti**. Toužíme dohnat vše, co jsme doted' nestíhali. Máme chuť začít nové projekty, vyzkoušet si novou práci. Je potřeba nabrat více sebevědomí. Život vnímáme jako nějaký závodní běh či bitvu a máme pocit, že musíme všechno stihnout co nejdříve. **A to i za cenu, že půjdeme hlavou proti zdi.** Nezapomínejte mezi tím vším „nestíháním“ ale také na **svoji rodinu a přátele**. Jinak by vám mohly rychle dojít síly. Říjnovému úplňku se říká také krvavý.

Úplněk Listopad 2021 – Úplněk v Býku:
Zatmění
19. LISTOPAD 2021 09:57

Úplněk listopad 2021 v Býku nám dodává stabilitu **ve všech oblastech našeho života**. Jestliže jsme prošli nějakou změnou, teď se nám konečně povede skutečně ji přijmout a zafixovat. Pokud bychom se tomu „zuby nehty“ bránili, mohla by přijít nemoc, která by nás donutila zastavit se a přemýšlet nad svým životem hlouběji. **Zažíváme pocit bezpečí, klidu a stability.** Snadno nalezneme mír. Máme pocit, že teď **je konečně všechno v pořádku**. Soustředit svoji pozornost bychom měli také v tento čas na ostatní osoby kolem sebe a přátele. Věnujte jim alespoň kousek svého času. Je vhodná příležitost nechat se opečovávat a hýčkat. **Listopadový úplněk** bývá nazýván také jako mrazivý nebo bobří.

5. 11.	17:00	Lampionový průvod	Jetenovice
6. 11.	09:00 10:00	Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu	Velký Bor - OU
	10:00 11:00	Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu	Jetenovice
	11:30 12:00	Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu	Slivonice
6. 11.	17:00	Lampionový průvod	Velký Bor
28. 11.	17:00	Rozsvěcování vánočního stroměčku	Velký Bor, Jetenovice
24. 12.	15:00	Sousedské vánoční setkání	Velký Bor - rybník
28. 12.	18:00	Vánoční koncert Velkoboru	Velký Bor - kostel

Lampionový průvod

v sobotu
6.11.2021
17:00

sraz na návsi
ve Velkém Boru
cesta končí na myslivně
buřty s sebou
MASKY VÍTÁNY

Rozsvícení vánočního stromu

28.11.2021
od 17 hodin

doprovodný program:

- dětské vystoupení
- Velkobor
- prodej dětských výrobků
- strom přání
- ohňostroj

SRDEČNĚ ZVEME NA DRUHÝ ROČNÍK AKCE:

SOUSEDSKÉ VÁNOČNÍ SETKÁNÍ

Zpívání koled/ vzájemná ochutnávka cukroví/ pouštění
lodiček na rybníce

24. 12. 2021 / 15:00
RYBNÍK U HRŠTĚ

Lodičky budou k dispozici na místě
Ochutnávka cukroví - vzorky s sebou
Betlémské světlo (přineste si kryté svíčky)